



Oslo kommune
Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester

Notat til bystyrets organer

Til: Finanskomiteen/Helse- og sosialkomiteen **Dato:** 29.10.2007
Fra: Byråden for velferd og sosiale tjenester **Vår ref (saksnr):** 200704642-3
Notat nr.: /2007 **Arkivkode:** 024

BOSTEDSLØSE I OSLO

Det vises til spørsmål datert 22.10.2007 fra SVs medlem i Finanskomiteen Ivar Johansen:

”VG 21. oktober beskriver en situasjon hvor det er vanskeligere å få hospitsplass og flere bor på gaten i Oslo. Frelsesarmeen anslår at rundt 50 personer nå sover på gaten.”

”På denne bakgrunn stilles følgende spørsmål til byrådet:

- 1. 60 hospitsplasser ved Ansgar ble nedlagt i fjor. Er disse plassene blitt erstattet av andre tilbud?”*

Svar: Ansgar hotell var et privat døgnovernatningssted som hadde kvalitetsavtale med Oslo kommune, dvs. at Oslo kommune hadde inngått en avtale med hotellet om at bydelenes sosialtjeneste skulle prioritere å henvise klienter dit under forutsetning av at hotellet overholdt de minimums kvalitetskravene, som var vedtatt av bystyret i Oslo 22.06.99 sak 425.

Våren 2006 varslet eieren av Ansgar muntlig til Helse- og velferdsetaten at de ville komme til å si opp avtalen med Oslo kommune, fordi de ønsket å bygge om hotellet til en annen form for drift. I brev av 28.07.2006 sa Ansgar hotell opp avtalen med 3 måneders varsel, altså med virkning fra 31.10.2006. Det var da ca 45 brukere fra Oslo kommune ved tilbudet. Imidlertid ble det fremskaffet nye tilbud til alle Oslo kommunes klienter allerede i begynnelsen av oktober, fordi kommunens kvalitetskrav ikke ble overholdt av Ansgar hotell i oppsigelsesperioden.

Det var noe usikkerhet med hensyn til om det ville være tilstrekkelige døgnovernatningstilbud i Oslo når Ansgar ble nedlagt, og bl.a. på denne bakgrunnen utarbeidet Helse- og velferdsetaten et konkurransegrunnlag og utlyste i midten av 2006 en åpen konkurranse for inngåelse av rammekontrakt vedrørende døgnovernatningsplasser i Oslo. Det kom ingen aktuelle tilbud.

For 10 år siden brukte Oslo kommune mer enn 100 mill. 2007-kroner på private døgnovernatningssteder, i flere år på rad utgjorde betaling for døgnovernatningssteder over 9 % av sosialhjelpsbudsjettet, og det antas at mer enn 1000 Osloborgere bodde i døgnovernatningssteder til enhver tid. I dag bor 60-70 personer på slike steder til enhver tid, forbruket var i 2006 1,1 % av sosialhjelpsbudsjettet og prognosene så langt i år viser en nedgang på ytterligere 20 % fra i fjor. Dette skyldes naturligvis en formidabel innsats fra bydelenes side med å bosette

sosialhjelpsmottakere i mer permanente botilbud.

2. *I artikkelen heter det: "Akutt plassene forbeholdes de som er folkeregister registrert i Oslo". Er det nå slik at akutt hjelpetrengende bostedsløse nå blir møtt med krav om dokumentasjon om folkeregistertilhørighet for å få en seng å sove på over natta?*

Svar: Påstanden om krav om at akutt plassene er forbeholdt de som er folkeregisterført i Oslo må stå for artikkelforfatterens regning. Påstanden kan imidlertid ha sammenheng med at Bydel St.Hanshaugen har sjekket hvem de personene som har benyttet deler av Rusmiddelstatens akutttilbud er. De har funnet ut at i lange perioder har 1/3del av brukerne ikke vært folkeregisterført i Norge. Dette betyr enten at de som har overnattet har oppgitt falsk identitet, at det er personer på turistvisum eller at det er asylsøkere som allerede har et tilbud i statlige mottak. Dette er en uheldig situasjon der rusmiddelmissbrukere blir fortrent fra akutt plassene og skaper en vanskelig situasjon før vinteren.

3. *Byråden uttaler til VG: "Det skal være nok akutt plasser for folk uten tak over hodet til vinteren. Forutsatt at man er Osloborger". Skal dette forstås slik at byrådet ikke lenger vil ivareta sosialtjenestelovens forutsetning om at den som er i en akutt krise skal få hjelp i den kommune vedkommende p.t. oppholder seg, uavhengig av folkeregistertilhørighet?*

Svar: Bydel St.Hanshaugen har funnet ut at det i perioder også har vært 1/3-del av brukerne som er folkeregisterført utenfor Oslo. Folkeregisteradressen er én av flere opplysninger som sosialtjenesten sjekker for å kartlegge om klienten har annet tjenestetilbud her i Oslo eller i andre kommuner. Mitt poeng er at det er sosialtjenesten som skal vurdere og eventuelt henvise til akutttilbudet i rusomsorgen. Generelt vil jeg allikevel si at personer som har et tjenestetilbud i sin hjemkommune først og fremst bør få hjelp til hjemreise og eventuelt en eller et par netters overnatting her i Oslo. Her må man naturligvis bruke skjønn, men det kan ikke være tvil om at svært mange av disse personene vil ha en mye større mulighet til å leve et godt liv dersom de reiser tilbake til sitt nærmiljø og nettverk, fremfor å bli værende her i Oslo i det hardeste narkotikamiljøet i Norge.

4. *Er de rundt 50 som anslås å sove i oppganger, under bruer, og på gata, kartlagt av kommunen, og på en aktiv måte gitt tilbud om et egnet boalternativ?*

Det har bl.a. vært foretatt en samlet kartlegging våren 2006 av Bydel St.Hanshaugen i samarbeid med en rekke private organisasjoner. De personene som ble registrert å bo ute over tid, er gitt andre tilbud. Ofte vil det være slik at gruppen som bor ute endres fra dag til dag. Det kan være personer som har mistet sin kommunale bolig, har skrevet seg ut fra en statlig behandlingsinstitusjon samme dag, er kastet ut av sin samboer, har mistet plassen sin på en kommunal boinstitusjon med øyeblikkelig virkning p.g.a. vold, ol. Jeg føler meg rimelig sikker på at bydelenes sosialtjeneste, Sosial Vakttjeneste som er åpent når de andre sosialkontorene har stengt, bydelenes og Rusmiddelstatens oppsøkende virksomheter, samlet greier å fange opp de fleste klientenes hjelpebehov. Det er imidlertid en stor utfordring å greie å tilby gode botilbud til de aller vanskeligst plasserbare klientene med svært avvikende adferd.

5. *Kan byrådet forsikre bystyret om at Oslos kapasitet er slik at alle midlertidig bostedsløse som trenger overnatting i vinter vil få et egnet tilbud?*

Svar: Jeg går ut fra at spørsmålet ikke omhandler Oslo kommunes beredskap i krisesituasjoner, men dreier seg om tilstrekkelig kapasitet på plasser som kan benyttes av bydelens sosialtjeneste og på kapasiteten til Rusmiddelstatens akutttilbud. Rusmiddelstaten vil også denne vinteren ha en

ekstraordinær beredskap slik at ingen skal avvises fra sosialtjenesten dersom det er kaldt ute og de ikke har noe annet sted å overnatte.

6. *Anser byrådet at Frelsesarmeen og Kirkens Bymisjons beskrivelse av situasjonen er dekkende for virkeligheten for byens bostedsløse, eller sitter byrådet på annen informasjon?*

Svar: Rusmiddeletaten har etter kontakt med Frelsesarmeen gitt uttrykk for at Frelsesarmeen ikke helt kjenner seg igjen i VG-journalistens fremstilling av hva de skal ha sagt. Bl.a. omtales i avisartikkelen henvendelser til Frelsesarmeens suppebuss som også er ute noen netter i uken, som "Frelsesarmeens nattilbud". Jeg synes derfor det er vanskelig å ta utgangspunkt i denne beskrivelse.

Det som er mitt utgangspunkt er at vinteren i Norge alltid er en kritisk tid for akutt bostedsløse rusmiddelmisbrukere. Det er derfor viktig at Oslos akutttilbud til rusmiddelmisbrukere ikke fylles opp av for eksempel turister som ønsker gratis overnatting, østeuropeiske håndverkere, misbrukere med et annet tilbud i kommunen som ønsker å overnatte i sentrum, misbrukere med et godt tilbud i andre kommuner som oppholder seg i Oslo for en kortere periode, osv. Det er dessuten viktig at de personene som benytter akutt plassene raskt hjelpes videre til mer stabile botilbud både av hensyn til dem selv, men også for at det hele tiden skal være akutt plasser tilgjengelig. For rusmiddelmisbrukere i en ustabil livssituasjon er det særlig viktig at vi forsøker å gi dem en forutsigbar bosituasjon slik at de ikke blir værende i ulike deler av akuttapparatet. Dette er bakgrunnen for at Rusmiddeletaten i høst har ansatt to faglærte personer ved akutttilbudet som i samarbeid med bydelenes sosialtjeneste, skal arbeide med videreformidling av klientene etter akuttovernattingen.

Sylvi Listhaug
byråd

Godkjent og ekspedert elektronisk